

e-novičke

april 2016

Dragi bralci, spomladansko vreme prinaša aprilsko številko e-Novičk Andragoškega centra Slovenije, v kateri tudi tokrat ne manjka novic o izpeljanih srečanjih, izobraževanjih in drugih dogodkih v preteklem mesecu, predstavljamo pa vam tudi uporabne publikacije in prinašamo nabor prihajajočih konferenc in posvetov. Prijetno branje vam želim, Simona Kavčič, v. d. izvršne urednice e-Novičk.

VSEBINA

DOMAČE NOVICE	3
Srečanje partnerjev v projektu CIA2SFM	3
KAM PO ZNANJE – javno povabilo k objavi izobraževalne ponudbe za odrasle	3
O konferenci Gradimo mostove v izobraževanju odraslih v evropski reviji ELM.....	4
Študijski obisk Danske v okviru programa Erasmus+.....	4
TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA	5
Priprave na TVU 2016 so v polnem teku	5
MEDNARODNA DEJAVNOST	7
Dosežki in cilji projekta EPUO na ogled mednarodni javnosti	7
Strategija razvoja in uporabe spretnosti v Sloveniji – del dolgoročne vizije razvoja Slovenije.....	8
POMEMBNE PUBLIKACIJE	8
Nova resolucija Evropskega sveta poudarja pomen državljske vzgoje	8
ALADIN Online Alert.....	9
Mednarodne perspektive o izobraževanju za starejše odrasle	9
IZ DRUGIH VIROV.....	10
Pripravljen program projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O)	10
Prva medresorska ocenjevalna delavnica projekta Strategija razvoja in uporabe spretnosti Slovenije.....	10
Ministrica na pripravljalni konferenci o prosto dostopnih virih izobraževanja.....	10
EPALE	11
Objave, ki so EPALE obogatile v preteklem mesecu.....	11
Uspešna marčevska delavnica video produkcije	12
Pridružite se nam v EPALE skupnosti	12
Spoznajte novo sodelavko na EPALE	13
KOTIČEK JE VAŠ.....	13
Zajtrk z EPALE na Ljudski univerzi Slovenska Bistrica	13

Angleška zgodba iz ozadja – kako se je razvijal študijski krožek pri Much Akademu iz klepeta v angleščini do današnjega študijskega krožka	14
Mentorski program združuje različne generacije	15
Projekt Mestne občine Ljubljana za zaposlovanje težje zaposljivih mladih: Kul služba!	15
V Ljubljani je potekala zaključna konferenca Sodelovanje za zdravje Romov	16
Marija Vogrič (1932–2016).....	17
NE PREZRITE.....	17
Vloga tutorja pri e-izobraževanju	17
POSVETI, KONFERENCE	18
KNJIŽNICA ACS	20
Prva številka Andragoških spoznanj v letu 2016.....	20
Sodobna pedagogika tudi o izobraževanju odraslih	21
Nova številka v zbirki New Directions for Adult and Continuing Education	21
Novo v knjižnici	21

Seznam najpogosteje rabljenih kratic:

ACS: Andragoški center Slovenije

ADS: Andragoško društvo Slovenije

CMEPIUS: Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

EAEA: Evropsko združenje za izobraževanje odraslih

EPALE: ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi

EPUO: Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih v Sloveniji

MIZŠ: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

PU: Parada učenja

TVU: Teden vseživljenjskega učenja

DOMAČE NOVICE

Srečanje partnerjev v projektu CIA2SFM

Na ACS je 30. marca potekalo srečanje partnerjev v projektu [Sodelovanje za inovativni pristop k usposabljanju za trajnostno upravljanje z gozdom](#) (*Cooperation for innovative approach in sustainable forest management training – CIA2SFM*).

Projekt bo omogočil okviren vpogled v izobraževanja o trajnosti v treh državah, njegov rezultat pa bodo izobraževalni programi o trajnostnem upravljanju z viri (na primeru gozda). Projekt je izhodiščno namenjen lastnikom gozda, vendar so zajete najrazličnejše skupine prebivalstva, tudi izobraževalci lastnikov gozdov. To za Slovenijo pomeni doseg prek 400.000 ljudi. Nadaljnje možnosti so za našo državo zato velike, vpogled v posebnosti nekaterih sosednjih držav na tem področju pa pomembne.

Partnerji, ki prihajajo iz Hrvaške, Avstrije in Slovenije, bodo pripravili študijo dobrih praks iz primerov v vsaki od partnerskih držav, nato pa bodo na tej podlagi oblikovali izobraževalni program o trajnostnem upravljanju z gozdom, ki bo obsegal inovativno metodologijo, novo e-učno platformo in preprost priročnik za njeno uporabo.

Slovenija bo v triletnem projektu najdejavneje udeležena v letu 2016 z aktivnostmi na področju metodologije usposabljanja, kjer bo poudarek na posebnosti učenja odraslih in praksi [študijskih krožkov](#). V maju bomo projektnim partnerjem predstavili tisti del študijskih krožkov, ki že delujejo na področju upravljanja z naravnimi viri. Njihova praksa bo lahko pomembno izhodišče za dodano vrednost projektu, ki se želi ogniti preprostemu polnjenju vsebin v navodila za oblikovanje izobraževalnih programov, katerih glavna slabost je neuporaba, torej slabo (netrajnostno)

razmerje v primerjavi z vloženi sredstvi.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

KAM PO ZNANJE – javno povabilo k objavi izobraževalne ponudbe za odrasle

Predstavite svojo izobraževalno ponudbo na spletnem portalu ACS [KAM PO ZNANJE – pregled ponudbe izobraževanja odraslih za šolsko leto 2016/2017!](#)

Spletni portal je pomemben vir informacij za vse, ki iščejo izvajalce izobraževanja ali izobraževalne programe za odrasle ter druge koristne informacije o možnostih formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja, hkrati pa portal omogoča različnim izobraževalnim ustanovam brezplačno promocijo njihove izobraževalne dejavnosti v najširši javnosti. V posebni rubriki EPAL kotiček, ki je namenjen izobraževalcem odraslih, pa lahko izvajalci izobraževanj oglašujejo ponudbo usposabljanj in izpopolnjevanj za nadaljnji strokovni razvoj vseh, ki imajo dejavno vlogo v izobraževanju odraslih.

V preteklem letu se je na portalu predstavilo več kot 200 ustanov, ki so objavile več kot 3.600 izobraževalnih programov najrazličnejših vsebin. Naj se jim letos pridruži tudi vaša!

Vse informacije o prijavi na portalu Kam po znanje so objavljene na [spletni strani](#). Prijava poteka do konca junija, dopolnitve in posodobitve podatkov pa bodo mogoče celo leto.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

O konferenci Gradimo mostove v izobraževanju odraslih v evropski reviji ELM

Naš sodelavec Darijan Novak je za evropsko revijo o vseživljenjskem učenju Elm (European Lifelong Learning Magazine) napisal [članek](#) o mednarodni konferenci [Gradimo mostove v izobraževanju odraslih](#), ki smo jo [nacionalni partnerji](#) na področju izobraževanja odraslih v Sloveniji organizirali decembra lani v Ljubljani.

Konferenca je bila namenjena pregledu aktualnega stanja v izobraževanju odraslih na področju nekdanje Jugoslavije ter izmenjavi izkušenj in preučitvi priložnosti za povezovanje in sodelovanje. Na dogodku so se zbrali deležniki izobraževanja odraslih iz Bosne in Hercegovine, Črne Gore, Hrvaške, Makedonije, s Kosova, iz Srbije in Slovenije. V prispevku avtor piše o izmenjavi izkušenj in preučitvi priložnosti za povezovanje in sodelovanje, predstavi pa tudi kratke vsebine in rezultate dogodka.

»Obstoječi sistemi proizvajajo obstoječe rezultate. Če želimo nekaj drugega, moramo spremeniti sistem.« To je bil eden od sklepov konference, za katero si vsi želimo, da bi postala tradicionalna. Napovedi so dobre, saj jo bodo letos predvidoma organizirali bosanski kolegi v Mostarju.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Študijski obisk Danske v okviru programa Erasmus+

V okviru Erasmus+ projekta Mobilnost osebja za izobraževanje odraslih (KA1) sem se avtorica prispevka med 14. in 18. marcem 2016 udeležila študijskega obiska na Danskem, kjer sem obiskala organizacijo [Tietgen kompetenčni center](#) v Odense.

Med obiskom sem imela priložnost spoznati sistem vrednotenja in priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja, obiskala pa sem ekonomsko gimnazijo, svetovalni oddelek za odrasle udeležence izobraževanja v okviru Centra za izobraževanje odraslih, dansko poklicno šolo, kolidž za izobraževanje učiteljev poklicnega izobraževanja. Ogledala sem si tudi potek usposabljanja v programu za begunce in migrante *Uvajanje na danski trg dela* ter v programu *Most do izobrazbe*, ki je namenjen odraslim med 18. in 30. letom starosti, prejemnikom socialne pomoči.

Veliko spremembo na področju vrednotenja in priznavanja prinaša na Danskem šolska reforma, ki je začela veljati 1. avgusta 2015 in določa, da morajo odrasli, stari 25 let in več, ki ponovno vstopajo v formalno srednješolsko izobraževanje, opraviti postopek vrednotenja. Namen postopka je prilagajanje izobraževalnega programa, v katerega se odrasli vključuje, glede na ugotovljena predhodno pridobljena znanja, spretnosti in kompetence. Postopek vodi svetovalka v sodelovanju z učitelji z določenih poklicnih področij, vključuje pa tako preverjanje kandidatov kot oblikovanje zbirne mape oz. portfolija (*Minkompetencemappe*). Po pregledu portfolija in rezultatov preverjanja se izbran izobraževalni program kandidatu tudi ustrezno prilagodi.

Vera Mlinar (vera.mlinar@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Priprave na TVU 2016 so v polnem teku

V prejšnjih številkah e-Novičk smo že poročali o temeljih za letošnjo izpeljavo festivala učenja, doseženih v prvem tromesečju. O sestanku za razvoj TVU (29. januarja), in pripravljalnem sestanku mreže TVU (10. marca), lahko več preberete [tukaj](#). Temu je sledilo zasedanje [Nacionalnega odbora za TVU](#) (6. aprila), na katerem je [Letni načrt TVU 2016](#) dobil svojo končno podobo. Ta je v najkrajši obliki zapisana v [terminskem načrtu TVU 2016](#), v katerem so izpostavljeni ključni mejniki letošnjega festivala učenja.

Prenovljeni in [na spletu](#) objavljeni so tudi Napotki in priporočila, ki zadevajo obe postavki [Javnega razpisa za sofinanciranje programov in dejavnosti izobraževanja odraslih v letu 2016](#), tj. Koordinacijo TVU in Parado učenja – Dan učečih se skupnosti 2016. Razpis je bil odprt od 18. marca do 1. aprila in prijave so trenutno v presoji. ACS je vzporedno zbiral namere prijaviteljev o prevzemu vlog koordinatorja TVU (prijavilo se je 44 ustanov) in PU (13 ustanov). Mnogi so zatrdili, da bodo vsaj prvo vlogo odigrali, četudi na razpisu ne bi bili izbrani. Iz tega lahko sklepamo o obsegu mreže TVU, ki bo podobna lanski (1.700 prirediteljev) ali bo kazalnik celo preseгла. Za končne rezultate pa bo treba počakati do začetka maja, ko bodo znani izidi razpisa in se bo TVU prevesil v izvedbeno fazo.

Kot smo že napovedali, bodo najpomembnejša novost tokratnega festivala učenja **skupne akcije TVU 2016**:

- Dan učečih se – Naj se sliši naš glas! (16. maj) – nosilec ACS.
- Učenje in kultura z roko v roki (17. maj) – nosilca [Javni sklad RS za kulturne dejavnosti](#) in ACS.
- Parada učenja – Dan učečih se skupnosti (18. maj) – nosilec ACS.
- Radi pišemo z roko (19. maj) – nosilka Marijana Jazbec ([Grafologika](#)).
- Dan starejših – Čili, zdravi, informirani in dejavni (20. maj) – nosilca [ZDUS](#) in ACS.
- Slovenija – mentorska država (26. maj) – nosilec [Zavod Ypsilon](#).

Skupne akcije TVU 2016

<http://tvu.acs.si/tema>

- Dan učečih se – Naj se sliši naš glas! (16. maj)
- Učenje in kultura z roko v roki (17. maj)
- Parada učenja – Dan učečih se skupnosti (18. maj)
- Radi pišemo z roko (19. maj)
- Dan starejših – Čili, zdravi, informirani in dejavni (20. maj)
- Slovenija – mentorska država (26. maj)

Dogodki TVU, vezani na posamezne akcije, bodo potekali tudi v razširjenem terminu TVU (od 13. maja do 30. junija 2016), ne le na dan akcije. Izjema je PU. Akcije so podrobneje predstavljene [tukaj](#), zanje smo oblikovali priročen letak, v oči pa vam bodo padle tudi na spletni strani TVU, kjer bomo sproti posodabljali informacije, zato da se boste lahko v te dejavnosti čim bolj vključevali. Že zdaj vas želimo opozoriti na **Dan učečih se**, ki ga bomo praznovali 16. maja med 16. in 18. uro v prostorih Zavoda Ypsilon, [Acceleration Business City HUB](#), spodnja etaža Emporiuma, BTC City Ljubljana. Pričakujemo znane obraze ter veliko udeležencev izobraževanja odraslih, tudi takšnih zglednih, ki jim ACS podeljuje priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih. Navduševali bodo s svojimi izkušnjami, obiskovalci pa bodo lahko svoj pogled na učenje z roko zapisali v kotičku Radi pišemo z roko. Več o dogodku in siceršnji akciji, ko bomo v razširjenem terminu TVU po vsej državi zbirali izjave, fotografije in video posnetke učečih se, boste kmalu našli na naslovu <http://tvu.acs.si/akcije2016/du>.

Skupaj z [Andragoškim zavodom Ljudsko univerzo \(AZ LU\) Velenje](#) pripravljamo **nacionalno odprtje TVU 2016**, ki bo v petek, 13. maja, v Domu kulture Velenje. »Pri soustvarjanju TVU radi sodelujemo že od vsega začetka in smo veseli, da smo zavedanje o pomenu vseživljenjskega učenja lahko prinesli skozi tovrstno obliko tudi v naše okolje. Veseli nas, da smo vizijo vseživljenjskega učenja s prireditvami v sklopu TVU, Parade učenja in dogodka EPUO, pod mentorstvom ACS, ponotranjili tako zaposleni kot prebivalci širše skupnosti vseh generacij. V ekipi, ki res dela s srcem, smo prepričani, da bomo s skupnimi močmi pomladi leta 2016 ustvarili nepozaben dogodek, največji festival učenja v Sloveniji,« je v pismu o nameri zapisala direktorica AZ LU Velenje, Brigita Kropušek Ranzinger.

Prijave za avtobus, ki bo peljal iz Ljubljane v Velenje (in nazaj), bomo zbirali na spletni strani [odprtja](#).

Na Jesenicah, v Idriji, Izoli, Murski Soboti in Podragi pri Vipavi smo v marcu in aprilu že posneli **portrete petih dobitnikov priznanj** za promocijo učenja in znanja 2015. Trenutno montiramo njihove kratke zgodbe, ki jih bomo premierno predvajali na nacionalnem odprtju TVU. Tam boste dobitnike tudi osebno spoznali.

Tema letošnjega jubilejnega, [20. andragoškega kolokvija](#), ki bo 27. septembra v prostorih MIZŠ v Ljubljani, bodo spretnosti odraslih. Strokovnjaki bodo razpravljali o stanju v Sloveniji glede na rezultate raziskave [PIAAC Slovenija](#) ter o ukrepih za izboljšanje spretnosti odraslih.

Ves april že teče [spletna prijava](#) dogodkov, zato da bomo s skupnimi močmi čim prej vzpostavili [koledar TVU 2016](#) (prvič bo objavljen konec aprila), nato pa ga seveda dopolnjevali. Zbiramo tudi [naročila](#) promocijskega gradiva TVU, ki bo na voljo po 18. aprilu.

Najnovejše informacije spremljajte na [spletni strani TVU](#), ki jo stalno posodabljamo, pridobite jih lahko tudi v stikih z [delovno skupino za TVU](#) na ACS, živahno pa je tudi na [FB strani TVU](#).

Soustvarjalcem TVU 2016 želimo uspešne priprave in izpeljavo festivala učenja, vse bralce pa vabimo k udeležbi na vsaj enem od več tisoč dogodkov po Sloveniji!

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Dosežki in cilji projekta EPUO na ogled mednarodni javnosti

S podporo
programa Erasmus+
Evropske unije

Te dni smo prejeli oceno Evropske komisije, ki zadeva projekt Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih ([projekt EPUO](#)) v obdobju 2014–2015. V tem času smo predvsem s sedmimi novimi izvedbami [Parade učenja – Dnevo učech se skupnosti](#) ter osmimi ponovitvami na prizoriščih izpred dveh let razpršenosti na tisoče dogodkov TVU dodali drugo plat – zgoščenost in povezovalnost enodnevnih dogodkov na javnem mestu. Dodana vrednost v letu 2015 je bilo tudi enaindvajset [strokovnih dogodkov EPUO](#), ki so se zaključili s panelno predstavitvijo spoznanj in priporočil na [19. andragoškem kolokviju](#). Komisija je dejavnosti zelo pozitivno ocenila, kot primer dobre prakse pa izpostavila vključevanje učech se – ambasadorjev učenja na omenjenih prizoriščih.

Priložnost za predstavitev naših dosežkov pa tudi načrtov za novo projektno obdobje (2015–2017) bo regijska konferenca oziroma [IV. Mednarodni andragoški kolokvij](#), organiziran od 18. do 20. aprila v Makarski. Pri njegovi pripravi sodelujejo koordinatorji EPALE iz Hrvaške (Agencija za strokovno izobraževanje in izobraževanje odraslih iz Zagreba), Slovenije (CMEPIUS) ter Bosne in Hercegovine (Agencija za predšolsko, osnovno in srednješolsko izobraževanje iz Banja Luke). Dogodek je tudi priložnost za srečanje koordinatorjev uresničevanja EPUO v regiji. Temu je namenjen prvi dan konference, ko se bomo pogovarjali o doseženem, načrtovanem in možnostih sodelovanja v okviru obeh evropskih pobud (EPUO in EPALE). Druga dva dneva konference, ki nosi naziv Upravljanje izvajalskih organizacij izobraževanja odraslih, bosta namenjena prispevkom in delu v skupinah, saj pričakujejo okrog 100 udeležencev iz omenjenih treh držav in celotne regije. Skupaj bova nastopili tudi mag. Brigita Kruder, direktorica LU Slovenska Bistrica, in avtorica članka s prispevkom na temo Nacionalna koordinacija EPUO: usklajeno upravljanje projekta na državni in lokalni ravni.

Tretji mednarodni dogodek se obeta v začetku junija, ko bomo zaključni dogodek EPUO za leto 2016 združili z [letno konferenco](#) Evropske mreže za temeljne zmožnosti ([EBSN](#)). Program konference na temo Nacionalna politika – lokalna implementacija predvideva nastope slovenske ministrice za izobraževanje, dr. Maje Makovec Brenčič, predstavnice Evropske komisije, vodje Enote za poklicno izobraževanje in izobraževanje odraslih, Dane Carmen Bachmann, ter številnih drugih. Nastopajoči bodo pokrili različne vidike temeljnih zmožnosti odraslih ter urejanje te

problematike na evropski in nacionalni ravni. Kot že naslov dogodka obeta, bo predstavljeno udejanjanje ukrepov na lokalni ravni, te vsebine pa bodo zagotovili nosilci strokovnih dogodkov EPUO. Slednji so v procesu snovanja, kar vemo ta hip, so imena njihovih nosilcev ter ciljne skupine, na katere se bodo dogodki osredotočali. Več bo kmalu znanega na nadgrajeni [spletni strani projekta EPUO](#).

Omenjena konferenca – potekala bo 2. in 3. junija v Radisson Blu Plaza Hotelu v Ljubljani – bo zaprtega značaja, vendar bomo o dogajanju seveda poročali.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Strategija razvoja in uporabe spretnosti v Sloveniji – del dolgoročne vizije razvoja Slovenije

Vlada RS je sprejela ponujeno priložnost in v letu 2016 pristopila k projektu priprave nacionalne strategije razvoja in uporabe spretnosti, ki poteka po metodologiji in pod okriljem **OECD**, končan pa bo v začetku leta 2017. Projekt v Sloveniji koordinira MIZŠ in časovno sovпада s pripravo nacionalne strategije razvoja do leta 2050. Pripravljena strategija naj bi predstavljala enega od njegovih petih stebrov, ki obsega *znanje in spretnosti*, sovпада pa z objavo rezultatov treh mednarodnih študij, pri katerih sodeluje tudi Slovenija: raziskav spretnosti otrok in mladine **PISA** in **TIMSS** ter raziskave spretnosti odraslih **PIAAC**. Primerjalne študije bodo prispevale ključne primerjalne podatke o sedanjem stanju in potrebah po razvoju spretnosti v Sloveniji.

Glavni cilj skupnega projekta OECD in Vlade RS je strateško ovrednotenje nacionalnega sistema spretnosti in načina, s katerim spretnosti v Sloveniji razvijamo in uporabljamo. Pri pripravi strategije, ki poteka v več fazah, sodelujejo ključni predstavniki in deležniki iz sodelujočih resorjev. Letos bodo organizirane tri delavnice; prva

ocenjevalna delavnica je potekala 7. aprila in med več kot 70 udeleženci smo bili tudi sodelavci ACS. Več o o delavnici preberite v prispevku Prva medresorska ocenjevalna delavnica projekta Strategija razvoja in uporabe spretnosti Slovenije v spodnji rubriki *Iz drugih virov*. Druga diagnostična delavnica bo predvidoma 6. julija, oktobra pa bo sledila še tretja. Skupni rezultat vseh teh procesov ter analize raziskovalnih in drugih ključnih statističnih razvojnih podatkov bo končno poročilo o oceni stanja na področju razvoja in uporabe spretnosti v Sloveniji, ki ga bo OECD objavil v prvi četrtini leta 2017. Več si preberite v [daljšem članku](#).

S pripravo strategije razvoja in uporabe spretnosti se Sloveniji odpira enkratna priložnost tudi za izobraževanje odraslih, saj je to vključeno v pripravo dolgoročne vizije razvoja kot enakovredno področje. Na ACS kot nosilni ustanovi konzorcija, ki je v Sloveniji izpeljal raziskavo PIAAC, pa bomo lahko z vidika stanja in potreb pri razvoju spretnosti odraslih, skupaj z raziskovalci PIAAC, prispevali ključne razmisleke o prihodnosti izobraževanja odraslih.

Mag. Estera Možina (ester.mozina@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Nova resolucija Evropskega sveta poudarja pomen državlanske vzgoje

Nova resolucija Evropskega sveta z naslovom Spodbujanje socialno-ekonomskega razvoja in vključenost v EU prek izobraževanja: prispevek izobraževanja in usposabljanja k Evropskemu semestru 2016 ([Promoting socio-economic development and inclusiveness in the EU through education: the contribution of education and training to the European Semester 2016](#)) poudarja pomen izobraževanja za aktivno državljanstvo ter izpostavlja potrebo po tem, da se izobraževanje in usposabljanje odzivata na izzive današnje družbe.

Evropsko združenje za izobraževanje odraslih ([EAEA](#)) ob tej priložnosti posebej poudarja pomen neformalnega in priložnostnega učenja, zlasti za področje izobraževanja odraslih, za katerega menijo, da ima v tej resoluciji premalo pozornosti. Poleg tega združenje pozdravlja dejstvo, da resolucija ne govori samo o spretnostih, ampak tudi o kompetencah in znanjih. EAEA zato izpostavlja pozitivno dejstvo, da je za Evropski svet pridobivanje novih znanj enako pomembno kot izobraževanje za aktivno državljanstvo.

Člani evropskega združenja so namreč prepričani, da je izobraževanje za aktivno državljanstvo bistveno in nujno za boljše življenje v demokratični in vključujoči družbi. Zato je pozitivno, da resolucija priznava pomen izobraževanja za aktivno državljanstvo in ga postavlja v enakopravni položaj s pridobivanjem novih spretnosti.

Več preberite [tukaj](#).

Priredila: Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

ALADIN Online Alert

Izšel je deveti [ALADIN Online Alert](#), ki ga izdaja Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje. Dvomesečnik ponuja vpogled in deli najnovejše informacije in dokumente o izobraževanju odraslih, pismenosti v izobraževanju odraslih in vseživljenjskem učenju, poklicnem izobraževanju in knjižnicah z vsega sveta.

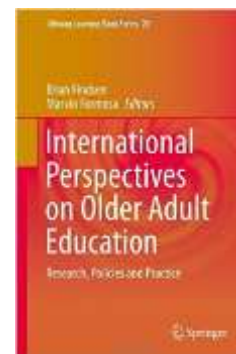

Publikacija v elektronski obliki je skupna pobuda omrežja [ALADIN](#), ki je bila ustanovljena kot podpora povezovanju in krepitvi dokumentacijskih centrov in knjižnic, ki delujejo na področju izobraževanja in pismenosti odraslih. Član mreže je tudi (knjižnica) ACS.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Mednarodne perspektive o izobraževanju za starejše odrasle

Pregled izobraževanja starejših odraslih za nazaj in za naprej ter razumevanje temeljnih učnih vprašanj, ki zadevajo starejše odrasle. To prinaša in ponuja knjiga Mednarodne perspektive o izobraževanju za starejše odrasle: raziskave, politike in prakse ([International Perspectives on Older Adult Education: Research, Policies and Practice](#)). Napisali so jo pobudniki in nosilci vseživljenjskega učenja iz različnih držav, zato zajema širše območje kot katera koli druga knjiga pred tem.

Publikacija temelji na nedavnih objavah o vseživljenjskem učenju, avtorji pa se osredotočajo na učenje in izobraževanje v poznejših letih življenja. Gre za raziskave, politike in prakse, rezultat dela pa je živ portret obsežne palete učenja, ki se pojavi v poznejših letih življenja ljudi po vsem svetu.

Več o delu si preberite v [EPALE viru](#).

Priredila: Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Pripravljen program projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O)

[MDDSZ](#) je pripravilo in zaključilo vse postopke v zvezi s programom Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O), kar pomeni, da bo [Zavod RS za zaposlovanje](#) lahko začel postopke izbora izvajalcev.

PUM-O je program neformalnega izobraževanja za opolnomočenje mlajših odraslih od 15. do dopolnjenega 26. leta starosti, ki so opustili šolanje in niso zaposleni. Temeljni namen programa je razvijati njihove potencialne za uspešno vključevanje v izobraževanje za pridobitev izobrazbe, razvijanje poklicne identitete in uspešno vključevanje na trg dela ter uspešno socialno integracijo. Več informacij najdete [tukaj](#).

Vir: spletna stran MDDSZ.

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Prva medresorska ocenjevalna delavnica projekta Strategija razvoja in uporabe spretnosti Slovenije

Sedmega aprila je v prostorih [MIZŠ](#) potekala prva medresorska ocenjevalna delavnica projekta Strategija razvoja in uporabe spretnosti Slovenije, ki jo naša država izvaja v sodelovanju z [OECD](#). Slovenija je v projekt vstopila z izvajanjem 1. faze, tj. priprava ocene stanja in s tem diagnostičnega poročila. Delavnice so se udeležili tudi sodelavci ACS.

Projekt vzpostavlja vsebinske partnerske povezave devetih resorjev. Tako je skupno zavedanje več politik v državi o tem, kaj so spretnosti, kakšen nacionalni potencial ima Slovenija in kje so šibke točke ter katere so mogoče smeri, v povezavi tudi z mednarodnimi trendi, ključno za v prihodnost usmerjeno načrtovanje politike izobraževanja, gospodarstva, zaposlovanja, sociale, javne uprave, kmetijstva, gozdarstva, zdravstva, okolja in prostora ter drugih.

Namen projekta je spodbuditi razvoj, vzdrževanje in uporabo spretnosti v državi za izboljšanje zaposljivosti in gospodarske rasti ob hkratnem izboljšanju socialne vključenosti v družbo. Več preberite [tukaj](#).

Vir: spletna stran MIZŠ.

Priredila: Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

Ministrica na pripravljani konferenci o prosto dostopnih virih izobraževanja

»Družba postaja vse bolj kompleksna in informirana, in tradicionalni izobraževalni sistemi več ne zadostujejo. Obstajajo nove oblike izobraževanja – spletno in brezplačno. Znanje je v vse večji meri dostopno vsem, povsod in ob vsakem času,« je v svojem nagovoru na

konferenci poudarila ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maja Makovec Brenčič. Dvodnevna pripravljalna konferenca o prosto dostopnih virih izobraževanja ([OER Road Map Meeting](#)) je potekala 30. in 31. marca v Parizu na sedežu [UNESCA](#). Konferenco so organizirali UNESCO, [MIZŠ](#) in [Slovenska nacionalna komisija za UNESCO](#).

Na konferenci je ministrica izpostavila, da je Slovenija ena od najnaprednejših držav članic na tem področju, ne le v regiji, temveč tudi v Evropi in globalno. Navedla je tudi ključne premike v Sloveniji na področju prosto dostopnih virov izobraževanja. Imamo 43 interaktivnih

e-učbenikov, več kot 100 obsežnih multimedijskih in interaktivnih e-gradiv in platform za e-gradiva, ki so vsa pod prosto licenco.

»Verjamemo, da je prost dostop do informacij temeljna človekova pravica,« je zaključila ministrica in še dodala, da vse aktivnosti Slovenije in UNESCO na področju prosto dostopnih virov izobraževanja izražajo naše prepričanje, da je univerzalen dostop do visoko kakovostnega izobraževanja ključ do izgradnje miroljubnega, trajnostnega družbenega in ekonomskega razvoja ter medkulturnega dialoga.

Celotno novico si lahko preberete [tukaj](#).

Vir: spletna stran MIZŠ.

Priredila: Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

EPALE

Objave, ki so EPALE obogatile v preteklem mesecu

Ali ste vedeli, da je na svetu le 14 % migrantov? Da so migracije sicer zelo aktualna in žal pogosto tudi pereča tema, vemo, pa vendar: Oni smo mi! Migracij je bilo tudi na slovenskih tleh vedno veliko. »So migranti mednarodni turisti? So migranti romarji? Kaj naredi migranta migranta? Čas, ki ga preživi na tujih tleh (vsaj šest mesecev), preden se naseli? Nacionalnost? Materni jezik? So otroci migrantov, ki se rodijo na našem ozemlju, še migranti? ... Koliko bi nas sploh bilo, če ne bilo migracij?« Več si preberite v zanimivem [spletnem dnevniku](#), ki povzema temo okrogle mize, ki jo je priredila Slovenska U3ŽO.

Da potrdimo, kar že veste: da, k izboljššanju zdravja ljudi veliko pripomore tudi izobraževanje odraslih! EPALE je praznoval svetovni dan zdravja in v [spletnem dnevniku](#) smo se spraševali o zdravstveni pismenosti.

Jasno je, da svetovanje zahteva specifične organizacijske sposobnosti. O izsledkih raziskave iYot so v [spletnem dnevniku](#) pisali tudi na Ljudski univerzi Ptuj, cilj projekta pa je krepitev upravnih in svetovalnih zmogljivosti v organizacijah za izobraževanju odraslih in vseživljenjsko učenje.

Tudi med novicami smo vam ponujali številne vsebine: pisali smo o [svetovnem dnevu Romov](#), [televizijskem prispevku o programu PUM-O](#), o [bližajočem se TVU 2016](#), [disleksiji](#), ki jo morajo poznati tudi izobraževalci odraslih, in številnih drugih temah, ki jih najdete [tukaj](#). In seveda ne spreglejte niti koristnih [virov](#) – da lažje sledite, kaj se dogaja na vašem področju po vsej Evropi!

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Uspešna marčevska delavnica video produkcije

V drugi polovici marca je izobraževalce odraslih povezovala tudi dvodnevna delavnica video produkcije, ki sta jo sestavljala spletni seminar in praktična delavnica.

V spletnem seminarju v drugi polovici marca so se udeleženci seznanili s teoretičnimi vidikom filmske (video) produkcije. Po končanem seminarju so doma samostojno pripravili preprost scenarij za (igrani) video prispevek in pripomočke, ki so jim kasneje pomagali pri snemanju in uresničevanju zastavljenega cilja.

V praktičnem delu delavnice, ki je čez nekaj dni potekal na [CMEPIUS-u](#), so udeleženci najprej spoznali opremo, potrebno za kakovostno delo. V manjših delovnih skupinah so se nato lotili snemanja kratkega video prispevka, kasneje pa je na vrsto prišla montaža prispevkov s programom VSDC Free Video Editor, kjer je bil zelo učinkovit mentor delavnice Marko Kumer Murč ([EnaBanda](#)).

Vzdušje na delavnici je bilo sproščeno, in ker vemo, da vaja dela mojstra, si takšnih delavnic še želimo. Foto utrinke si lahko ogledate v [EPALE novički](#), gradivo delavnice pa najdete [tukaj](#).

Maruša Bajt (marusa.bajt@cmeplus.si), CMEPIUS, in Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Pridružite se nam v EPALE skupnosti

Vem, znam, ponujam, komentiram, delim ... sodelujem! Na spletnem stičišču novic, spletnih dnevnikov, dogodkov in virov zbiramo in delimo uporabne informacije s področja izobraževanja odraslih. In zelo smo veseli, ker se nam vse pogosteje aktivno pridružujete tudi strokovnjaki področja in izobraževalci odraslih! Povejte tudi drugim, kaj se pri vas dogaja, kaj je novega, kaj prihaja, kaj je uspelo in morda tudi kaj ni. Izrazite svoje mnenje

– [registrirajte se](#) in komentirajte, diskutirajte, izmenjujte znanja, pohvalite primere dobrih praks in delite svoje izkušnje. Postanite del skupnosti izobraževalcev odraslih – skupaj smo nedvomno uspešnejši!

Maruša Bajt (marusa.bajt@cmepius.si), CMEPIUS, in Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Spoznajte novo sodelavko na EPALE

Pomlad je na EPALE prinesla tudi novo sodelavko Marušo Bajt, ki je od začetka meseca nacionalna koordinatorica za EPALE Slovenija na CMEPIUS-u. Maruša vam bo z veseljem odgovorila na morebitna vprašanja in vam nudila podporo, nanjo pa se obrnite tudi, če želite, da vam bolje predstavi spletno platformo ali namigne, kaj vam dobrega prinaša aktivno sodelovanje. Lahko jo tudi povabite v svojo ustanovo – kako so čas z EPALE preživeli na LU Slovenska Bistrica, si poglejte v prispevku mag. Brigite Kruder v spodnji rubriki *Kotiček je vaš*. Nekdanja koordinatorica Ajda Turk je namreč zelo uspešno sodelovala z več ključnimi akterji v izobraževanju odraslih, postavila pa je tudi odlične temelje za nadaljnje delo na EPALE platformi. In ker se je podala novim izzivom naproti, pri čemer ji želimo veliko uspeha, bo njeno delo nadaljevala Maruša. Sodelovanja z vami se zelo veseli, dosegljiva pa je na T: 01 620 94 80 in E: marusa.bajt@cmepius.si.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Zajtrk z EPALE na Ljudski univerzi Slovenska Bistrica

Jutranjo osvežitev za misli in telo smo pripravili na Ljudski univerzi Slovenska Bistrica ([LUSB](#)) v sodelovanju s CMEPIUS-om, poimenovali pa smo jo Zajtrk z EPALE. Predstavitve elektronske platforme za izobraževanje odraslih v Evropi je bila v torek, 22. marca 2016. Ajda Turk, tedanja nacionalna koordinatorica za EPALE v Sloveniji, je pripravila podrobno in izčrpno predstavitev priložnosti, ki jih ponuja uporaba največje baze znanja in informacij, zbranih na enem mestu. Udeležence predstavitve, ki se ukvarjajo z izobraževanjem, je najbolj zanimalo, kako lahko preko EPALE opravijo diseminacijo rezultatov projektov in najdejo partnerje po Evropi, predstavnike gospodarstva in podjetnikov pa, ali bodo na platformi našli potrebne informacije in tudi gradiva za izpopolnjevanje in usposabljanje zaposlenih. Posebno pozornost smo namenili spoznavanju možnosti aktivne participacije in sooblikovanja vsebin na platformi. Ajda je pokazala primere spletnih dnevnikov ter tematskih razprav, članica ekspertne skupine, avtorica prispevka, pa sem predstavila svoje izkušnje z uporabo platforme. Spodbudila sem udeležence predstavitve, da se skupnosti pridružijo, in poudarila podporo nacionalnega koordinatorja. V današnjem času, ki je preplavljen z informacijami, je potrebnega veliko časa in energije, da najdemo prave. Le nekaj klikov pa nam omogoča, da izberemo tisto, kar potrebujemo, pa najsi gre za informacije ali lokalno pridelano kakovostno hrano. EPALE zajtrk smo *naročili* v spletni tržnici *Jem domače* in tudi tako podkrepili ugotovitev, da sobne tehnologije ne pomenijo nujno slabše kakovosti življenja. Uporabili smo biološko razgradljiv pribor in posodo, tako da je imel

dogodek samo pozitivne učinke tako na udeležence, ki so pridobili nova znanja, kakor tudi na okolje, saj so zaradi zajtrka z EPALE nastali le biološki, 100-odstotno razgradljivi odpadki.

V drugem delu dogodka so se dvajsetim udeležencem predstavitve pridružili še predstavniki medijev. Predvajali smo jim promocijski film o EPALE, najbolj pa sta jih zanimali razsežnost in večjezičnost nove spletne platforme. Poleg elektronske platforme za izobraževanje odraslih smo medijem predstavili tudi projekte, ki jih pripravljamo v Občini Slovenska Bistrica. Zaključili smo s povabilom na TVU, ki ga bomo v Slovenski Bistrici izvedli dvajseto leto zapored. Tudi letos pripravljamo Nagradni natečaj, novinarje pa je posebej zanimalo, ali lahko računajo na zanimive dogodke, kot so »pogovori o prihodnosti«. Poslovali smo se z obljubo, da nas tudi letos čaka zanimiv, z vseživljenjskim učenjem obarvan maj.

Mag. Brigita Kruder (brigita.kruder@lu-sb.si), LUSB

Angleška zgodba iz ozadja – kako se je razvijal študijski krožek pri Much Akademiju iz klepeta v angleščini do današnjega študijskega krožka

Začelo se je pred četrto stoletje v majhni pisarni na Komenskega. Začetek firme Much. Med različnimi programi tudi angleščina za Dunjine sodelavke in prijateljice. Učiteljico Marjeto je sprejela na Natašino priporočilo. Od takrat do danes so učenke odhajale in prihajale nove.

Prva iz današnje zasedbe je bila Ivanka, ki so ji v tistem času ukradli avto. *S past tensom* smo nadaljevale v Sonjini pisarni na Šmartinski. Znanja je bilo vedno več, zato smo ga prenesle v novo Dunjino šolo na Koprski. Marjeta se je nerada vozila po večerni Ljubljani in nekajkrat naletela na 100-odstotno špricanje, zato se je odločila, da *s present perfectom* nadaljuje za okroglo mizo v Kosezah. Vanda je vse to že znala, zato smo lahko nadaljevale *s pasivom*. Osuple ob žalostnem dogodku smo Vando tolažile in bodrile. Mirjana je kdaj pa kdaj prišla in z veseljem vse o Lori zreferirala. Okrogla miza se preseli na Kotnikovo. Krog se angleško razširi z Natašama, ki obvladata vse, tudi *present perfect continuous*. *English ladies circle* je angleško konverzacijo vedno bolj deglobaliziral v slovensko klepetalnico.

In je usahnil. »Vsaka pesem se enkrat izpoje.«

Naš študijski krožek (ŠK) Klepet v angleščini smo dostojno zaključili s predstavitvijo za javnost z naslovom Biseri angleške književnosti v filmih.

Premor je bil predolg. Čeprav le nekaj mesecev. Pogrešale smo druženje. Dunja je ponovno sestavila ekipo, povabila tudi partnerje in nas povezala v krožek: *Družba v času in prostoru – raznolikost, ki bogati naše znanje*.

Družimo se naprej, se izobražujemo, piknikujemo, proslavljamo, potujemo ... In se učimo. Tudi o skrbi za zdrav duh v zdravem telesu. V [daljšem članku](#) vam predstavljamo povzetek vsebine z našega študijskega srečanja z gospo Nado Irgolič, mag. farm. spec., na temo *Zdravila, njihova varnost in učinkovitost*.

Dunja Simsič in Marjeta Savnik (*Organizer&Teacher*), Much Akademij, ŠK Družba skozi prostor in čas – raznolikost, ki bogati naše znanje

Mentorski program združuje različne generacije

Rad bi postavil izziv pred vsakogar ne glede na to, ali ste starš, učitelj, menedžer, stric ali teta – odkrijte, da vas je ta lekcija naučila trajnih vrednot, in prenesite jo naslednjim generacijam.

Lee Iacocca

Mladi so vsakodnevno soočeni z novimi izzivi in priložnostmi, ki jih pogosto ne znajo izkoristiti. Velikokrat bi potrebovali nasvete starejših in izkušenejših, ki so to pot že prehodili in bi jim lahko pokazali pravo smer, pa ne vedo, na koga bi se obrnili. V [Zavodu Ypsilon](#) smo leta 2013 začeli izvajati mentorski program, saj želimo mladim pomagati pri pridobivanju izkušenj, učenju od starejših ter osebni in poslovni rasti. Mladim med 15. in 30. letom želimo omogočiti dostop do najboljših, ki bodo postali njihovi mentorji. S tem jim lahko damo enkratno popotnico za življenje, jim pomagamo postaviti temelje za uspeh in spremljamo njihov napredek. Povezovanje poteka preko spletne platforme www.mentorstvo.si.

Prepoznavnost mentorskega programa v Sloveniji bomo razširili z akcijo *Slovenija – mentorska država*, ki bo letos potekala v okviru TVU v četrtek, 26. maja. Z akcijo želimo čim več mladim omogočiti dostop do mentorjev z različnih področij (gospodarstvo, šport, podjetništvo, umetnost, kultura, politika ...).

Vabimo vas, da se nam pri akciji pridružite kot partnerji! Ključna naloga partnerja je, da podpira in spodbuja mentorsko povezovanje ter prenos znanja in izkušenj med generacijami. Če vas sodelovanje zanima, prosimo, da izpolnite kratek [vprašalnik](#), in poslali vam bomo več informacij o akciji ter vse potrebne materiale.

Načini sodelovanja:

1. Pomoč pri informiranju o mentorskem programu in akciji *Slovenija – mentorska država*.
2. Organizacija in izvedba delavnice za mentorirance (zaželeno na termin 26. 5. 2016).
3. Organizacija in izvedba *networking* dogodka za povezovanje mentorjev in mentorirancev.
4. Uvedba *mentorskega koticika* v vaših prostorih, kjer se lahko mentorski par med letom srečuje.

Hvala, ker nam pomagate mentorsko povezovati Slovenijo. Skupaj zmoremo več kot vsak zase in po svoje 😊

Za vsa vprašanja sem vam z veseljem na voljo Sabina Đuvelek, strokovna direktorica Zavoda Ypsilon in pobudnica akcije *Slovenija – mentorska država* (T: 040 810 34, E: sabina.duvelek@ypsilon.si).

Karin Lisjak in Sabina Đuvelek (sabina.duvelek@ypsilon.si), Zavod Ypsilon

Projekt Mestne občine Ljubljana za zaposlovanje težje zaposljivih mladih: Kul služba!

S projektom [Kul služba!](#) se uresničuje eden od ključnih ciljev Strategije Mestne občine Ljubljana ([MOL](#)) za mlade 2016–2025, usmerjen v povečanje zaposlovanja mladih.

Projekt Kul služba! je od obstoječih programov spodbujanja zaposlovanja mladih drugačen po tem, da se mladi skozenj usposablajo za konkretna delovna mesta. Ne gre zgolj za zviševanje kompetenc mladih in za pridobivanje novih referenc, temveč za proces, ki bo mladim resnično lahko

omogočil zaposlitev v enem od 17 javnih zavodov ali podjetjih, katerih ustanoviteljica je MOL. V prvi izvedbi projekta bo vanj vključenih okoli 60 mladih, ki se bodo usposabljali za 26 delovnih mest.

Projekt zaposlovanja teže zaposljivih mladih Kul služba! sta zasnovala [Urad za mladino MOL](#) in [Javni zavod Cene Štupar](#), k sodelovanju pa je pristopil tudi [Zavod RS za zaposlovanje](#). S programom MOL sporoča, da se zaveda občutljivega položaja mladih na trgu dela, podjetja v okviru velike mestne družine pa se lahko izkažejo kot mladim prijazna in še bolj družbeno odgovorna. Hkrati s tem projektom podjetja uresničijo nekatere lastne cilje, ki so povezani s kadrovske krepitvijo in usposabljanjem njihovih sodelavcev.

MOL si bo prizadevala za nadgradnjo projekta v smislu širšega nabora poklicev, tako iz zasebnega in nevladnega sektorja kot tudi v smeri podaljševanja dobe usposabljanja na delovnem mestu. Pričakujemo, da bomo za to pridobili evropska sredstva, ko bodo le-ta na voljo.

Več si preberite v [daljšem članku](#).

Mag. Bojan Hajdinjak (bojan.hajdinjak@cene-stupar.si), Javni zavod Cene Štupar

V Ljubljani je potekala zaključna konferenca Sodelovanje za zdravje Romov

Tik pred svetovnim dnevom zdravja in mednarodnim dnevom Romov, 6. aprila 2016, je v Ljubljani potekala zaključna konferenca projekta Sodelovanje za zdravje Romov ([SORO](#)), ki ga izvajamo na Ljudski univerzi Kočevje ([LUK](#)). Dogodek so otvorila dekleta s pravim ciganskim plesom, nato pa so občinstvo z uvodnimi nagovori pozdravili Maja Rupnik, direktorica Ljudske univerze Kočevje, Predrag Bakovič, podžupan Občine Kočevje, Jožek Horvat Muc iz Zveze Romov Slovenije in Damijan Jagodic iz Ministrstva za zdravje. Z uvodnimi predstavitvami sta uradni del konference začela Julija Škarabot Plesničar, vodja projekta Sodelovanje za zdravje Romov, in Kenneth Lien Steen iz partnerske organizacije z Norveške.

Kasneje so potekale predstavitve različnih preventivnih zdravstvenih programov, ki smo jih izvajali v projektu SORO. Izvedli smo kratke predstavitve na temo zagotavljanja trajnosti financiranja romskih koordinatorjev in predstavili program preventivnih pregledov na terenu. V sklopu prikaza programa Širjenje zdravega življenjskega sloga smo se s plesom dodobra razgibali, pri predstavitvi programa Zdravju koristna živila pa smo

ponovili osnove zdrave prehrane. Na konferenci so se nam predstavili tudi romski koordinatorji, ki so se usposobili v sklopu projekta. V popoldanskem delu konference smo predstavili program,

namenjen strokovnim delavcem, ki vsakodnevno delajo z Romi, ter program Zdravstveno varstvo predšolskih otrok, ki so ga izvajali zdravstveni domovi. Zelo obiskana je bila tudi delavnica z didaktičnimi igrami in promocijskimi filmi, ki so bili pripravljene v okviru projekta. Za vse zainteresirane udeležence je potekal tudi vzporedni program zunaj predavalnic, kjer so si obiskovalci lahko izmerili pritisk in preverili sladkor v krvi. Dogajanje so popestrili tudi nastopajoči, ki so navdušili vse prisotne.

Več o projektu najdete na [spletni](#) in [Facebook](#) strani.

Urša Brinovec (urska.brinovec@lu-kocevje.si), LUK

Marija Vogrič (1932–2016)

Konec marca smo se poslovili od Marije Vogrič, 17 let direktorice Obalne delavske univerze Ivan Regent v Kopru in častne članice ADS. Bila je tudi plodna slovenska pisateljica (12 romanov in povesti) in režiserka (8 dokumentarnih filmov), publicistka ter družbenopolitična in kulturna delavka. Zapustila nas je malo pred svojim 84. rojstnim dnevom.

Strokovno izobrazbo je pridobivala ob delu: končala je Dopisno ekonomsko šolo v Kopru, diplomirala na Visoki šoli za politične vede v Ljubljani in na Fakulteti za industrijsko pedagogiko na Reki. Kombinacija treh strok ji je omogočila uspešno delo v izobraževanju odraslih, na področju andragogike. Z vodenjem Delavske univerze v Kopru je ustvarila eno najboljših izobraževalnih središč za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Posebno pozornost je namenjala potrebam lokalnega okolja in podjetij, pri razvijanju metod izobraževanja in učenja pa je dajala poseben poudarek razvijanju sodobne izobraževalne in komunikacijske tehnologije; v Kopru so prvi v Sloveniji vzpostavili sistem interne televizije za izobraževalne namene.

Širše v Sloveniji se je uveljavila z zagnanim delom v ADS. Tudi z njenim sodelovanjem je društvo izpeljalo decentralizacijo svojega delovanja na podružnice, sekcije in komisije. Bila je ustanoviteljica in nekajletna voditeljica Sekcije za učno in izobraževalno tehnologijo. Prva v Sloveniji je prejela najvišje republiško priznanje v vzgoji in izobraževanju za področje izobraževanja odraslih – Žagarjevo nagrado (1982). Bila je tudi med tistimi, ki so prvi dobili priznanja ADS, tj. že prvo leto, ko so bila ta priznanja podeljena (1987). Več o Mariji, njenem življenju in delu si preberite v [daljšem članku](#).

Od Marije Vogrič se poslavljamo s hvaležnostjo za to, kar je prispevala k razvoju izobraževanja odraslih v Sloveniji, in tudi s ponosom, da smo lahko bili njeni sodelavci, prijatelji in ljubitelji njenih del.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

NE PREZRITE

Vloga tutorja pri e-izobraževanju

Delavnica, na kateri se boste seznanili z značilnostmi e-izobraževanja, sodelovalnim delom in različnimi načini komunikacije, iz različnih zornih kotov pa bomo osvetlili vlogo tutorja v programih e-izobraževanja.

V sredo, 11. maja 2016, na ACS pripravljamo enodnevno delavnico andragoškega spopolnjevanja z naslovom *Vloga tutorja pri e-izobraževanju*. Znanja in kompetence, ki jih morajo imeti izobraževalci odraslih,

so vse bolj široka in so pogoj, da lahko sledijo generacijam, ki so informacijsko vedno bolj pismene. Prav tutorji (kot organizatorji izobraževanja) so tisti, ki na eni strani motivirajo, usmerjajo, moderirajo ter pomagajo pri načrtovanju izobraževanja in samostojnem delu udeležencev, na drugi pa izbirajo tudi različne možnosti in oblike učenja na daljavo, za kar potrebujejo dodatna znanja.

Več o delavnici najdete v [vabilu](#). Vaše prijave ([prijavnica](#)) zbiramo do 4. maja 2016 oz. do zapolnitve prostih mest na E: neda.dordevic@acs.si.

POSVETI, KONFERENCE

Usposabljanje za trajnostni razvoj

Ljubljana, Slovenija

Brezplačno usposabljanje za trajnostni razvoj, ki ga organizira Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, bo namenjeno učiteljem osnovnih in srednjih šol ter drugim izobraževalcem. Več najdete [tukaj](#).

12. Konferenca o vseživljenjskem učenju (Lifelong Learning Conference)

Budimpešta, Madžarska

Mreža za vseživljenjsko učenje madžarskih univerz pripravlja konferenco, katere tema bo *Izzivi za visoko šolstvo – prilagajanje v strateškem partnerstvu*. Več si preberite [tukaj](#).

Konferenca LLL Platforme (LLLPlatform Conference)

Bratislava, Slovaška

Upanje za prihodnost niso sanje, gre za soočanje z današnjimi izzivi in tistimi v prihodnosti. To zahteva skupno zavezo in solidarnost. Konferenca z okoli 150 zbranimi strokovnjaki in praktiki na področju izobraževanja iz vse Evrope bo priložnost za izmenjavo praks, učenje drug od drugega in gradnjo ustvarjalne rešitve. Več o konferenci najdete [tukaj](#).

Konferenca nevladnih organizacij Združenih narodov: Izobraževanje za globalno državljanstvo (UN DPI/NGO Conference: Education for Global Citizenship)

Gyeongju, Koreja

Že 66. konferenca, ki jo organizira Oddelek Združenih narodov za javno informiranje – nevladna organizacija, letos nosi naslov *Izobraževanje za globalno državljanstvo: skupno doseganje ciljev trajnostnega razvoja*.

Konferenca bo potekala v prvem letu izvajanja trajnostnih razvojnih ciljev, ki so jih Združeni narodi sprejeli septembra 2015, da bi zmanjšali revščino, varovali Zemljo in zagotovili človekove pravice ter uspešno in polno življenje za vse. Več najdete [tukaj](#).

Generalna skupščina in letna konferenca EBSN (EBSN General Assembly and Annual Conference)

Ljubljana, Slovenija

Generalna skupščina in letna konferenca Evropske mreže za temeljne zmožnosti bosta tokrat v Ljubljani. Soorganizatorja dogodka so MIZŠ in ACS, saj gre obenem za zaključni dogodek projekta EPUO. Tema

konference je *Nacionalna politika – lokalna implementacija*. Več o dogodkih si preberite [tukaj](#).

Festival učenja 2016 v Angliji (Festival of learning)

Anglija

Po uspešni 24-letni zgodovini Tedna učečih se odraslih v Angliji letos pripravljajo Festival učenja za leto 2016, ki tako kot njegov predhodnik želi biti največji nacionalni praznik vseživljenjskega učenja

v Angliji, ki dosega in vključuje več odraslih učencev kot kdaj koli prej. Več si preberite [tukaj](#).

V želji, da se čim bolj približamo uporabnikom, lahko zdaj knjižnico obiščete vsak delovnik, nujen pa je predhodni dogovor!

Za obisk knjižnice se zunanji uporabniki dogovorite po telefonu, e-pošti ali Facebooku. Skupaj bomo našli termin, ki vam ustreza.

Hvala za razumevanje!

Prva številka Andragoških spoznanj v letu 2016

V uvodniku nove številke revije Andragoška spoznanja avtorica opozarja na popolno odsotnost načela solidarnosti v posameznih državah Evropske unije. Sprašuje se, kdo je poklican, da preobrača rasiste in rasistične skupnosti, ter »katere institucije permanentno skrbijo za to, da se rasizem ne bi reproduciral in da bi ga, če se že vzpostavlja, identificirali, delegitimirali, ustavljali, dekompostirali na smetišče zgodovine?« Izobraževanje je le eden od sistemov, ki ima odločilno antirasistično vlogo za različne skupnosti in družbo.

V različnih prispevkih te številke pa lahko med drugim beremo tudi o tečajih španščine za starejše odrasle na Univerzi za tretje življenjsko obdobje in Dnevnih centrih aktivnosti za starejše ter o vrednotenju stalnega strokovnega izpopolnjevanja kot elementa profesionalnega razvoja strokovnih delavcev vrtca. Predstavljena sta tudi raziskava o izrazu karierna orientacija in projekt SHAPE, v katerem naša sodelavka Aleksandra Radojc opisuje izmenjavo dobrih praks kot strategijo za profesionalni razvoj izobraževalcev odraslih. Več pa najdete v publikaciji, ki vas že čaka v knjižnici!

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Sodobna pedagogika tudi o izobraževanju odraslih

V prvi letošnji številki revije [Sodobna pedagogika](#) ima svoje mesto tudi izobraževanje odraslih. Naša sodelavka dr. Tanja Možina v svojem prispevku *Samoevalvacija v izobraževanju odraslih – odpiranje prostora za demokratični dialog ali le tehnicizem?* obravnava različne vidike samoevalvacije v izobraževanju. Gre za »strokovni razmislek o nekaterih konceptualnih in praktičnih vidikih samoevalvacij v izobraževanju«. Sprašuje se, kakšni so nameni in cilji samoevalvacije, kaj naj bo njen predmet in kaj naj ga določa, kakšna je vloga kazalnikov kakovosti v samoevalvaciji, kdo naj bo lastnik in uporabnik rezultatov samoevalvacije ter kam usmeriti njen nadaljnji razvoj. Publikacija je že na svojem mestu v knjižnici in vas vabi, da jo vzamete v roke.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Nova številka v zbirki New Directions for Adult and Continuing Education

Publikacija [Tectonic Boundaries: Negotiating Convergent Forces in Adult Education](#), ki je že 149. v [zbirki](#), v ospredje postavlja teme o možnostih in zahtevah za spremembe, ki bodo potrebne v učnem načrtu, filozofiji, programih in praksah, strategije za pogajanje o interaktivnih mejah dinamičnega in kompleksnega globalnega okolja ter študije primerov in primere iz teorije, pedagogike, tehnologije, zdravstva, delovnih mest, družbe in politike. Ste jo že prelistali?

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Novo v knjižnici

Dejavnosti team buildinga

Ali se zavedate, da ima prav vsak posameznik pomembno vlogo pri uspehu tako posamezne delovne skupine kot tudi celotne organizacije? Potem veste, da team building ni kar tako. Gre za razvijanje sodelovanja in timskega dela v delovni skupini. Za uspešen tim se morajo člani medsebojno spoštovati in biti motivirani tako za doseg ciljev kot tudi za to, da iz prav vsakega člana potegnejo najboljše.

Skupno preživljanje prostega časa zaposlenih zunaj službe oz. njenih prostorov je predvsem v zadnjih letih vse pogostejša praksa različnih podjetij in organizacij. Gre za različne igre, delavnice, piknike, športne dejavnosti ipd. Knjižno zbirko naše knjižnice smo zato obogatili z različnimi publikacijami o dejavnostih in igrah za team building, ki vam lahko pomagajo pri iskanju idej za vašo organizacijo. Med njimi so dejavnosti, s katerimi izboljšujete komunikacijo med zaposlenimi, povezanost, sodelovanje, ustvarjalnost, skupinsko delo ...

Pridite in v knjigah poiščite najboljše za svoj tim!

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Jezikovna odličnost

Uporabni jezikovni nasveti so vedno dobrodošli! Najdete jih tudi v naši knjižnici v knjigi *Jezikovna odličnost*, katere avtorica je Irena Potočar Papež. Na enem izmed marčevskih petkovih srečanj nam je predstavila svojo knjigo in podala nekaj (jezikovnih) nasvetov, kako izboljšati svoj slog in pisno komunikacijo, tako poslovno kot tudi osebno.

Priročnik za vsako pisalno mizo!

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

narkoman NIKOLI

Bliža se TVU in z njim številni dogodki. Na nekaterih izmed njih je lani dejavno sodeloval tudi soavtor priročnika z odločnim sporočilom: Reci drogi NE!, Simon Popović. V knjigi, katere soavtorica je Helena Kobal, opisuje svojo pretresljivo življenjsko zgodbo iskanja spoznanja višje nebeške resničnosti, ki naj bi jo nudil heroin, pristanka v neusmiljenih peklenskih krogih in – po skoraj šestih letih bivanja v komuni – izhoda v ponovno svobodo, neodvisnost.

Narkoman nikoli je zgodba strmega padca in počasne ozdravitve. Je drobna knjiga bogate vsebine. V njej bralec najde odgovore na številna vprašanja, ki si jih med branjem zastavlja. Predvsem pa moramo vedeti, da nikoli ne vemo preveč!

Helena Kobal (helena.kobal@gmail.com) in Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Obiščite nas v [Knjižnici ACS](#) in pobrsajte po naših knjižnih policah.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | V. d. izvršne urednice: Simona Kavčič (T: 01 5842 575, E: simona.kavcic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagmajster | Jezikovni pregled: Simona Kavčič | Računalniška postavitev: Simona Kavčič | Korektorici: Erika Brenk, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.